

aftalen får betydning for grønlænderne, som vi jo har rigsfællesskab med, og hvilken konkret betydning det måtte have for færingerne. Det står der ikke rigtig noget om.

Endvidere vil jeg gerne spørge justitsministeren – der har været talt lidt om det under debatten her, men jeg synes ikke, ministeren svarede på det – om den aftale, der engang bliver indgået mellem de nordiske lande og Schengenlandene – og det er vel især Tyskland – kommer til debat her i Folketingssalen eller i et udvalg.

Der står jo, at selve aftalen træder i kraft den 26. i denne måned – det er om ganske få dage – og derfor vil jeg som det tredje gerne spørge ministeren, om han kort kunne oplyse, hvilken betydning det får for vores grænsedragningsoverskridelse, når vi skal ud eller andre skal ind.

Det, der er lagt op til nu, er, at de nordiske lande kører et samlet spil over for Schengenlandene. Hvis dette samarbejde brister, f.eks. fordi Norge eller Island ikke vil være med til den aftale, hvad så? Har Danmark skrevet under på Schengenaftalen, således at vi har bundet os? For hvis vi kan komme i den situation, at vi kan ikke blive enige med f.eks. Norge, er den fælleserklæring, der foreligger fra de fem statsministre, rent faktisk ikke meget værd.

Til slut skal jeg gøre opmærksom på, at vi vil stemme for den dagsorden, der blev fremsat forslag om af fru Dorte Bennedsen.

Elisabeth Arnold (RV):

Der er både i dag og ved tidligere lejligheder sagt en masse pæne og meget rosende og lyriske ord om den nordiske pasunion.

Hr. Keld Albrechtsen sagde, at det var indgået som en fri aftale mellem frie lande, at man ikke skulle have pas med. Det er sandelig også rigtigt, men det forudsætter, at man ligner en nordisk statsborger eller kan dokumentere, at man er det.

For det er jo faktisk sådan, at hvis man er en sort eller mørklødet eller skævvøjet dansker, bliver man standset i stikprøvekontrollen også på grænsen mellem to nordiske lande, og hvis man ikke kan bevise, at man er nordisk statsborger, skal man altså på en eller anden måde kunne dokumentere, at man er nordisk statsborger og derfor har fri passage.

Derfor ved fremmedartet udseende danskere godt, at de er nødt til at have passet med under alle omstændigheder, for der er ingen, der tror på dem, hvis de siger, de er danske statsborgere, og skal passere den norsk-svenske grænse.

Derfor er der ingen grund til at idyllisere den nordiske pasunion og sige, at vi alle sammen kan passere frit og utvunget over grænserne, for sådan er det ikke i praksis. Der bliver lavet stikprøvekontrol, og der er personer, som bliver standset ikke blot hver gang, men hver eneste gang. Det vil der kunne fortælles mange historier om.

Så lad os lade være med at idyllisere det, men sige, at det har fungeret godt i det store og hele i mange år. Vi er alle sammen glade for det, og det er et af de synlige og positive beviser på nordisk samarbejde, når det har været allerbedst.

Danmark har levet med både EF-medlemskabet og med medlemskab af den nordiske pasunion siden 1972, og siden 1993 har vi endvidere levet med det indre markeds ophævelse af langt de fleste rejserestriktioner.

Danmark har hele tiden levet med den dobbelthed, så for os er der ikke noget anderledes eller noget mærkeligt i, at vi nu også skal til at diskutere medlemskab af Schengenaftalen, for efter Sveriges og Finlands afstemninger er vi jo i en ny situation, uanset hvad Norge og Island måtte mene.

Når hr. Keld Albrechtsen så lyrisk beskriver den aftale, som er indgået mellem frie lande og med frie aftaler, er det jo ikke desto mindre også rigtigt, at både Sveriges og Finlands befolkninger ved frie afstemninger har besluttet sig for at blive medlem af De Europæiske Fællesskaber. De lande har jo også deres frihed, og så hjælper det ikke noget, at Norge siger, de vil have, at alting skal blive, som det var, for Norge kan jo ikke tvinge de andre lande til at undlade at melde sig ind i et andet aftalesystem, hvis de gerne vil det.

I enhver familie, hvor man har nogle traditioner, og hvor et af familiemedlemmerne vil holde fast i traditionerne, mens de andre gerne vil fravige dem, hjælper det ikke meget, at man har sin frie vilje, hvis de, der vil lave tingene om, alligevel gør det, for de har jo også deres frihed til at gøre det.

Hvis Sverige og Finland ville være med i Schengenaftalen og Danmark ikke ville være det, ville vi stå i den helt groteske situation, at Danmark ville ligge som en ø med ydre Schengen grænser midt imellem nogle lande, som i øvrigt var medlem af et større fællesskab, hvor der var fri passage.

Enhver kan se, at det ville give nogle helt groteske kontrolsystemer. Vi har i forvejen haft dis-